

Σάμ. (Μαρχθόκ.) γιορντάμι 'Ιθάκ. γιορντάνι "Ηπ. 'Ιων. (Σμύρν.) Κρήτ. (Νεάπ.) Κωνπλ. Πελοπν. (Βλαχοκερ. Βούρ-βουρ. κ.ά.)—Σ. Περσεσιάδ., Χορ. Ζαλόγγ., 30 γιορντάνι "Ηπ.—Κ. Κρυστάλλ., "Εργα, 1, 213—Λεξ. Μπριγκ. γιορντάν' Εύβ. γιορντάν' Εύβ. ('Αγία "Ανν.) γιορντάνι Πελοπν. (Δυρράχ.) κιορνδάνι Ρόδ. (Μαράσ.) γιορντένι Θάσ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) γιορνδένι Μακεδ. (Χαλκιδ.) Πληθ. γκερντάν' Πόντ. (Κο-τύωρ.)

Εκ τῶν Τουρκ. *gerdan* = διπλοπήγουνο, λαιμός και *gerden* = λαιμός.

1) Κόσμημα τοῦ λαιμοῦ, περιδέριον, ἢ τοῦ στήθους, ἀπο-τελούμενον ἀπὸ μίαν ἢ περισσοτέρας ἀλυσίδας καὶ ἀπὸ ἀργυρᾶ ἢ χρυσᾶ νομίσματα ἢ ἀπὸ χάνδρας διαφόρων χρω-μάτων σύνθηθ.: Φόριδι χρυσὸ γιορντάν' "Ηπ. (Πλατανούσ.) Χαλκώματα ὁκάδες πέντε, γιορντάνι ἓνα Πελοπν. (Κλειτορ.) Γκελντάνι ἓνα, δαχτυλίδια ἐπὶ Τσακων. (Πραστ.) "Ημαννιά μ' εἶχιν ἓνα γιορντάν' ἀπὸ ζύγιζιν μιὰ πιριουσία (μαννιά = γιανιά, ζύγιζιν = ἄξιζε) Μακεδ. (Βρία). Θὰ τῆς ἔδινε νὰ κάμη ἓνα κόκκινο φουστάνι καὶ ν' ἀγοράσῃ ἓνα κοραλλένιο γιορντάνι Γ. Ξερόπ., Γυρισμ., 221 || Φρ. Τοῦ πάον γιὰ κόκκινου γιορντάν' (μεταφ. γιὰ αἶμα, γιὰ σφάξιμο!) Στερελλ. (Κολάκ.) Εἶπι οὐ ἄι-Κουσμαῖς στοὺν 'Αλῆ Παδιᾶ: — Θὰ πᾶς 'ς τ' Πόλ' μὴ κόκκινου γιορντάν' (μεταφ. σφαγμένος) Θεσσ. ('Αργιθ.) Τῆς Παναγίας τὸ γκερνδάνι (λέγεται οὕτω ἡ ἄλυσος ἢ ὁποῖα χρησιμοποιεῖται διὰ τοὺς παράφρονας εἰς τὸ μετόχιον τῶν 'Ιβήρων) Θράκ. (Μυριόφ.) || Παροιμ. Μὴ τοῦ γιορνδάνι κλαίει (ὁ πλοῦτος δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν τῆς εὐτυχίας) Μακεδ. (Αὐλ. Πάγγ.) || "Ἀσμ.

Μπῆκαν οἱ βλάχες στὸ χορὸ | μὲ τὰ γιορντάνια 'ς τὸ λαιμὸ Πελοπν. (Δάρ. 'Αρκαδ.)

Βάνεις τὸν ἥλιον πρόσουπον καὶ τοῦ φηγγᾶρ' ἀστήθι καὶ τὴν οὐχιά τὴν πλουμιστὴ γιορντάν' στοὺ λαιμὸ σου Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.) Τὸ ἄσμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά.

Τοῦ ποιά 'ν' αὐτεῖν' ἡ ἔμουρφη πόρχιτι ἀπ' τὴ βρύση μὴ τοῦ γιορντάνι στοὺ λαιμὸ, μὴ τὴ λεγανὴ τὴ μέση καὶ μὴ τοῦ 'σημουζούναρον χαμπ'λὰ χαμπ'λὰ ζουμένη; Μακεδ. ('Αβδέλλ.)

"Εχω καιρὸ δὲ φίλησα κόρη ἀρραβωνιασμένη καὶ παντρεμένη μὲ φλωριὰ καὶ βλάχα μὲ γιορνδάνι "Ηπ.

Τὸ γιορντάνι μὲ τ' ἀλύδια, | τὴν κυρὰ νὰ πιάνη λύσσα (σκωπτικὸν) Πελοπν. (Καρυὰ Κορινθ.) || Ποιήμ.

Σῦρε νὰ πῆς τῆς μάννας σου νὰ ράψῃ τὰ προικιά σου καὶ βάλε τὰ γιορντάνια σου καὶ ἄλλαξε καὶ στολίσου I. Πολέμ., 'Αλάβαστρ., 175

Σὰν τί τὰ θέλω τὰ φλωριὰ καὶ τὰ βαριὰ γιορντάνια, σὰν τί τὰ θέλω τὰ χρυσᾶ καὶ ἀσημωμένα ροῦχα K. Κρυστάλλ., εἰς 'Αττικ. Μουσ., Γ', 53

Τί ὠραῖος! τὸν θυμοῦμαι, ἀστροβολοῦσε καβάλλα στὸ φαρί του, βυσσινιά φέριμελη χρυσοκέντητη ἐφοροῦσε γιορντάνια ἀπὸ βενέτικα φλωριὰ

M. Μαλακάς. εἰς 'Ανθολ. Η. 'Αποστολίδ., 221. Συνών. γκ ο ὕ σ α, κ ο λ α ῖ ν α, κ ο λ λ ι έ. β) Κόσμημα τοῦ λαι-μοῦ ἀποτελούμενον ἀπὸ λεπτὴν στενὴν λωρίδα ὑφάσματος κεντημένην μὲ μικρὰς χρωματιστὰς χάνδρας Μέγαρ. 2) Στό-λισμα, ἀντικείμενον καλλωπισμοῦ σύνθηθ.: Εἶσαι κούκλα σήμερα μὲ τὰ γιορντάνια σου σύνθηθ. Ποιήμ. γιορντάνια κρέμασιν ἀπάνου τ'ς Μακεδ. (Γαλατ.) || "Ἀσμ.

Τὸν ἥλιο βάνει πρόσωπο, τὴ θάλασσα γιορντάμι, τὴν ἄμμο τὴν ἀμέτρητη βάνει μαργαριτάρι

Κρήτ. Συνών. σ τ ο λ ῖ δ ι, λ ο ὕ σ ο. β) Στολίδι ἐπιμετώ-πιον χρυσοῦν, στολίζον τὸ μέτωπον ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον Κῶς:

Στολίστε τῆς τὸ κούτελ-λον μὲ τὸ χρυσὸ γιορντάνι νὰ παραβγῇ 'ς τὴν ὁμορφιὰν τὸμ-βοταμὸ Γιορνδάνι

3) Τὸ κρεμάμενον κρέας κάτωθεν τῆς σιαγόνος ἀνθρώπου ἢ ζώου "Ηπ. Θράκ. (Σηλυβρ. Τσακίλ.) 'Ιθάκ. Κρήτ. Μακεδ. (Καστορ.) Πόντ. (Κοτύωρ.) Προπ. (Μηχαν.): Κρεμάσανε τὰ γερνάνια τ' σὰ τζ' ἀγελάδας Τσακίλ. Κρέμασι οὐ λιμὸς του γιορντάνι Καστορ. Συνών. γ ι ο ρ ν τ α ν ἰ κ ι, π ρ ο γ ο ὕ λ ι. β) Παρωτίτις, παραμαγοῦλες Πόντ. (Κοτύωρ.)

4) Λαιμός, στήθος Θεσσ. Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.) "Ἀσμ.: Νά 'παιρνε ὁ Θεὸς τὴν ψήμ' | 'ς σ' ἄσπρο τὸ κερνάν' τ'ς ἀπάν'

Κοτύωρ. 5) Λαιμός πτηνοῦ μὲ πτίλωμα διαφορετικοῦ χρώ-ματος ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπον σῶμα ἐν εἶδει περιδεραίου Μακεδ. (Βρία κ.ά.) κ.ά. — Σ. Περσεσιάδ., Χορ. Ζαλόγγ., 30 Σ. Μα-τσούκ., Γλυκοχαράμ., 16: Τὰ μαῦρα τὰ κουράκια τὰ λέν' κουρατζίνις καὶ τ' ἄλλα μὴ 'να γιορντάν' 'ς τοῦ λαιμὸ τὰ λέν' γιορντάν' κα Βρία || Ποιήμ.

"Η πέριδικα εἶν' ἄλλη στοὺς κάμπους ὅταν περπατῇ καὶ ἄλλο καμάρι ἔχει, ὅταν ἀπὸ βουνοῦ κορφῇ στὸν κυνηγὸ τῆς δείχνει τὸ ρόδινο γιορντάνι τῆς ποὺ φέρνει στὸ λαιμὸ τῆς

Σ. Περσεσιάδ., ἐνθ' ἄν.

Ξυπνᾶτε μὲ τὴν πέριδικα τὴν κοκκινονυχούσα πῶχει γιορντάνι 'ς τὸ λαιμὸ καὶ χιλιοπλουμισμένο μὲ τὰ λουλούδια τοῦ βουνοῦ, τοῦ Μάη τὰ λουλούδια

Σ. Ματσούκ., Γλυκοχαράμ., 16. 6) Λουρὶ γύρω ἀπὸ τὸν λαιμὸν τοῦ ζώου, τὸ περιχυθένιον σαγῆς Μακεδ. (Χαλκιδ.) Συνών. κ ο λ ἄ ν ι, λ α ι μ α ρ ι ἄ. 7) Ζωνάρι ἀπὸ ὕφασμα ἢ δέρμα καὶ ἀπὸ πολύτιμον ἢ μὴ μέταλλον "Ηπ.: "Ἀσμ.

Νά 'μουν φλωριὰ 'ς τὸ στήθος τῆς, γιορντάνι 'ς τὴν ποδιὰ τῆς.

8) Εἶδος γυναικεῖου φορέματος "Ηπ.: "Ἀσμ.

Σῶφερα γυαλί καὶ χτένι καὶ ἀσημοσουγιά, τὸ γυαλί γιὰ νὰ γυαλίζῃς τὰ γιορντάνια σου καὶ τὸ χτένι νὰ χτενίζῃς τὰ χρυσᾶ μαλλιά

(γυαλί = καθρέπτης). β) Πολυτελὲς γυναικεῖος ἐπενδύτης, ἄνευ χειρίδων, μέχρι τῶν γονάτων καὶ ἀνοικτὸς ἐμπροσθεν Πελοπν. (Μεγαλόπ.)

γιορντάνικος ἐπίθ. ἐνιχ. γιορντάν'κους Μακεδ. (Βρία).

Εκ τοῦ οὗσ. γ ι ο ρ ν τ ἄ ν ι, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γιορν-τάν', καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι κ ο ς.

Επὶ πτηνοῦ φέροντος πτίλωμα διαφορετικοῦ χρώματος εἰς τὸν λαιμὸν ἐν εἶδει περιδεραίου: Τὰ μαῦρα τὰ κουράκια τὰ λέν' κουρατζίνις καὶ τ' ἄλλα μὴ 'να γιορντάν' τὰ λέν' γιορντάν' κα. Συνών. γ ι ο ρ ν τ α ν ἰ τ ο ς 1β, γ ι ο ρ ν τ α ν ο ὕ σ η ς.

γιορντανιλίκι τό, ἐνιχ. *gerdanlîk* Θράκ. (Τσακίλ.) γκερντανλούκ' Πόντ. γκερντανλούγ' Πόντ. (Χαλδ.) γκερ-τανούχ' Καππ. (Μισθ.) κερντανλούκ' Πόντ. (Χαλδ.) κερνταν-λούχ' Πόντ. (Χαλδ.) κερνταλούκ' Πόντ. (Κοτύωρ.) γιορνδα-ναλίκι Κρήτ. (Μουστάκ. κ.ά.) γιορνταναλίκι Κρήτ. (Σφακ.

